

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 8. 2020, č. j. 33 Az 32/2018 - 66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2018, č. j. OAM-786/ZA-ZA14-ZA10-R2-2015, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), který ji napadeným rozsudkem zamítl. Dospěl k závěru, že nejsou aktuálně dány žádné indicie, že by žalobce měl v případě svého návratu do vlasti čelit pronásledování nebo ponižujícímu či nelidskému zacházení. Dle zjištěného skutkového stavu žalobce nebyl vystaven soustavnému a cílenému nátlaku ze strany osob, které mu vyhrožovaly. Není ani pravděpodobné, že by bylo jednání těchto osob přičitatelné lidem z okolí Serže Sargsyana, neboť žalobce ve straně Prosperující Arménie nezastával natolik významnou pozici. Věrohodnost tvrzení o hrozícím nebezpečí snižuje i tvrzení žalobce, že se v době svého ukrytí vracel do Jerevanu, který pro něj měl být rizikovým místem a že ze země vycestoval se značným odstupem od tvrzeného únosu. Se žalobcem nelze souhlasit, že by mu po návratu reálně hrozilo riziko vazby, policejních zákroků a vyšetřování. S ohledem na změnu poměrů v Arménii nelze přisvědčit ani nemožnosti vnitřního přesídlení. Žalovaný rovněž správně poukázal na určité rozpory ve výpovědích žalobce, které snižují sílu celého jeho azylového příběhu. Rovněž dopis od předsedkyně strany Prosperující Arménie nepůsobí zcela věrohodně a přesvědčivě s ohledem na absenci bližší identifikace odesílatele a způsob předání žalobci. Skutečnost, že lidé z okolí Serže Sargsyana jsou stíháni, pak posiluje možnost žalobce domoci se po návratu do země původu vnitřní ochrany, kterou po něm lze spravedlivě požadovat.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Úvodem shrnul důvody, pro které opustil Arménii. Předložené doklady a tvrzení dokládají, že byl pronásledován z důvodu uplatňování politických práv a svobod ze strany osob napojených na tehdejšího prezidenta Serže Sargsyana. V případě návratu do země původu mu reálně hrozí zatčení a uvěznění, přestože došlo ke změně vlády. Coby oběť únosu a vyhrožování je rovněž nepohodlným svědkem, byl by tak ohrožen na životě i z důvodu nedostatečně efektivního fungování orgánů činných v trestním řízení. Závěr krajského soudu o absenci aktuálně hrozícího nebezpečí pronásledování neobstojí, neboť dle informací o zemi původu v Arménii stále dochází k porušování zásad právního státu v oblasti právní ochrany a soudnictví, vnitřní ochrana je tak neúčinná. Žalovaný ani krajský soud azylový příběh stěžovatele nevyvrátili, jejich hodnocení skutkového stavu nemá oporu ve spise. Krajský soud se rovněž nedostatečně vypořádal s námitkami vůči nemožnosti využití vnitřní ochrany a vnitřního přesídlení. Žalovaný i krajský soud akcentovali rozpory ve výpovědích stěžovatele, ačkoliv se jednalo o drobné nesrovnalosti, které nemohou zpochybnit věrohodnost stěžovatele. Ten uváděl po celou dobu konkrétní, konzistentní a azylově relevantní tvrzení. Z rozsudku není zřejmé, které části příběhu považoval krajský soud za účelově smyšlené. Rovněž nebyla v řízení přesvědčivě vyvrácena věrohodnost dopisu od X. Krajský soud se nevypořádal ani s námitkou, že stěžovateli po návratu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na podklady shromážděné ve správním spise a rozhodnutí ve věci. Má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy, stejně jako krajský soud, s jehož rozsudkem se ztotožnil. Námitky stěžovatele nevypovídají o opaku, toliko jsou opakovány důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud nepřevzal pouze argumentaci žalovaného, ale věc řádně posoudil. Vzhledem k současným poměrům v Arménii a postavení, které stěžovatel zastával ve straně Prosperující Arménie, není pravděpodobné, že by mu po návratu hrozilo nebezpečí ze strany Serže Sargsyana, státní moci či jiných politických subjektů. Žalovaný poukázal na to, že stěžovatel měnil svá tvrzení o funkci zastávané ve straně a o kontaktu s X již před vydáním prvního rozsudku ve věci, což snižuje věrohodnost jeho příběhu. Navrhl, aby zdejší soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit

pokračování

judikurní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[7] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikurní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[8] Stěžovatel poukázal na nepřezkoumatelnost rozsudku. K tomu, kdy jsou správní či soudní rozhodnutí nepřezkoumatelná, se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Judikaturou stanoveným nárokům na přezkoumatelnost pak napadený rozsudek dostojí. Krajský soud jasně a přezkoumatelným způsobem vysvětlil, proč dospěl k závěru, že azylový příběh stěžovatele nesplňuje podmínky žádného z ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, a tudíž není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Rovněž řádně vypořádal všechny žalobní námítky.

[9] Krajský soud založil své posouzení na tom, že po odchodu stěžovatele ze země původu došlo ke změně politických poměrů a aktuálně již nejsou dány žádné indicie, že by stěžovatel měl v případě svého návratu do vlasti čelit pronásledování dle § 12 zákona o azylu nebo skutečnému nebezpečí vážné újmy dle § 14a téhož zákona. Stěžovatel měl být totiž zastršován ze strany osob kolem bývalého prezidenta Serže Sarksyana v souvislosti se svou činností pro stranu Prosperující Arménie. Krajský soud poukázal na to, že dle zpráv o zemi původu není Serž Sarksyán u moci od podzimu roku 2018, jeho strana ve volbách nepřekročila hranici 5 % a osoby kolem něj jsou stíhány. X, pro něhož stěžovatel pracoval, se naopak po stěžovatelem zmiňovaných událostech v roce 2015 vrátil zpět na politickou scénu, jím vytvořený blok není nijak pronásledován a podporuje vládnoucí režim (který k moci vynesly protesty proti Serži Sargsyanovi). Dle krajského soudu je s ohledem na tato skutková zjištění nepravděpodobné, že by mělo být se stěžovatelem v případě návratu do vlasti zacházeno jakkoliv nepříznivým způsobem, resp. že by se v opačném případě nedovolal vnitřní ochrany.

[10] Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu. Jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, či ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017 - 33). V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je proto zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018 - 47 a další). Hodnocení důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatele ze strany krajského soudu plně respektuje uvedená východiska. Jeho závěry mají rovněž plnou oporu ve zprávách o zemi původu shromážděných žalovaným.

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu